

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIS-1137/11-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola a mateřská škola Olbramovice, okres Benešov
Sídlo:	Olbramovice 4, 259 01 Votice
IČ:	71 001 174
Identifikátor:	600 041 905
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Květa Havlíková
Zřizovatel:	Obec Olbramovice
Místo inspekční činnosti:	Olbramovice 4, Olbramovice 134, 259 01 Votice
Termín inspekční činnosti:	26., 28. a 29. duben 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného Základní školou a mateřskou školou Olbramovice, okres Benešov podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů; zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a s rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona (ŠZ). Sledované období je školní rok 2008/2009 až 2010/2011 ke dni inspekce. Hodnocenými částmi byly základní škola a mateřská škola.

Aktuální stav školy

Základní škola a mateřská škola Olbramovice, okres Benešov vykonává činnost základní školy (ZŠ), mateřské školy (MŠ), školní družiny a školní jídelny (ŠJ). ZŠ má ve třech třídách 49 žáků a kapacita je naplněna na 82 %. II. třída sdružuje žáky 2. a 3. ročníku a III. třída 4. a 5. ročníku. Dvoutřídní MŠ, na adrese Olbramovice 135 s celodenním

provozem od 6:30 do 16:15 hodin, navštěvuje 45 dětí. Dopoledne jsou v provozu 2 třídy, odpoledne jedna. ŠJ je v budově MŠ. Zřizovatel udělil škole výjimku z počtu dětí ve třídě MŠ. ZŠ naplňuje *Školní vzdělávací program „Šťastné dítě-Tvořivá škola“ pro základní vzdělávání a Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Šťastné dítě“* (dále ŠVP). V 5. ročníku ZŠ je realizován program *„Základní škola“*. Vyučuje se anglický jazyk.

Prostorové podmínky ZŠ se od poslední inspekce nezměnily. Zřizovatel investoval do rekonstrukce vytápění a opravy sociálního zařízení. Kmenové učebny byly vybaveny stavitelným nábytkem a počítačovým vybavením. V MŠ proběhla renovace zahrady, přestavba kuchyně, obnova nábytku, hraček a pomůcek ve třídách. Zkvalitnila se nabídka mimoškolních aktivit. Obměnil se pedagogický sbor, zvýšil se počet odborně kvalifikovaných vyučujících. Problém je v zajištění výuky cizího jazyka. Zjištěné nedostatky předchozí inspekční činnosti byly odstraněny.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Nabídka činnosti školy je prezentována na webových stránkách a nástěnkách. Pravidelné příspěvky vychází v Olbramovickém občasníku a v regionálním tisku. Škola ve spolupráci se zřizovatelem připravila kritéria pro přijetí žáků do ZŠ i MŠ v souladu s legislativou. O zveřejnění termínů a místa zápisu informuje zřizovatel včas okolní obce. Rodiče využívají možnost navštěvovat výuku. K začlenění dětí do nového prostředí MŠ slouží adaptační program, který umožňuje spoluúčast rodičů. V průběhu vzdělávání je věnována intenzivní pozornost logopedické prevenci. Pro vzdělávání dítěte s odkladem povinné školní docházky jsou vytvořeny kvalitní podmínky a probíhá podle individuálně upraveného vzdělávacího plánu, který je pravidelně vyhodnocován.

ZŠ identifikuje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) na základě speciálně pedagogických vyšetření školskými poradenskými zařízeními (ŠPZ), které zpravidla také provádí kontrolu a pomoc. Aktuálně se vzdělává osm žáků se SVP, všichni pracují podle individuálních vzdělávacích plánů (IVP). Jeden žák se vzdělává s podporou asistenta pedagoga a má velmi dobré výsledky. Dyslektickou nápravu poskytuje žákům ředitelka školy, která vystudovala speciální pedagogiku a jedna pracovnice se specializačním kurzem pro logopedii. Nabídku kombinace slovního hodnocení a klasifikace využívá jeden žák. Zohledňování žáků se SVP ve sledované výuce nebylo zřetelné, v žádné hodině nebyly pro ně organizovány podpůrné aktivity, převládaly pasivní postupy bez potřebné diferenciaci.

Klima zařízení pozitivně ovlivňuje aktivity v rámci školy v přírodě. Minimální preventivní program (MPP) podporuje upevnění vzájemných vztahů mezi žáky. Velká pozornost se věnuje preventivní dopravní výchově a bezpečnému chování na přechodech. Zlepšilo se vyjadřování žáků, vulgarismy se objevují minimálně. Vyřešen byl případ krádeže a přijata následná opatření.

Oba aktualizované ŠVP zpracované na základě filozofie programu *„Tvořivá škola“* jsou v souladu s rámcovými vzdělávacími programy (RVP). V průběhu inspekční činnosti byly přístupné v zařízení na veřejném místě. Záměrem ŠVP je preferování prožitkového učení hrou a pestré činnosti žáků a dětí. Naplňování cílů podporuje řada dílčích projektů (hudební, environmentální) a výukových programů. V rámci ŠVP MŠ se realizuje hra na zobcovou flétnu, stimulační program grafomotoriky a kroužek tvořivé dílny. V ZŠ žáci využívají nadstandardní nabídku mimoškolní činnosti. Průřezová témata jsou zpravidla realizována v rámci projektů během školy v přírodě. Disponibilní hodiny škola využívá k posílení časové dotace povinných předmětů.

V MŠ bylo patrné naplňování cílů ŠVP. Tematicky propojený průběh vzdělávání s vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit podporoval rozvoj osobnosti dětí. V komunikačně bohatém prostředí byla zřetelná vzájemná důvěra, děti měly dostatek prostoru pro sdělování svých zkušeností i zážitků. Užívané formy a metody vzdělávání respektovaly specifika předškolního vzdělávání. Převládalo učení hrou a činnostmi s velkou mírou prožitku. Adresné a převážně kladné hodnocení poskytovalo dětem účinnou zpětnou vazbu. Příležitost k rozvoji má MŠ v sebehodnocení dětí a v promyšlení optimálních podmínek pro sebeobslužnost dětí při stolování. Na vzdělávání měly pozitivní vliv profesní znalosti a praktické zkušenosti učitelek, schopnost inovovat vlastní přístupy, metody v souladu se současnými trendy předškolního vzdělávání. Výchovu ke zdravému životnímu stylu podporují pravidelné zdravotně preventivní činnosti a dobré prostorové podmínky pro spontánní motorické aktivity. Pohybové chvílky jsou zařazovány také do průběhu dne. Nabídku pití děti samostatně využívaly. Odpolední odpočinek byl diferencovaný podle potřeb dětí.

V průběhu vzdělávání dosahovaly děti kvalitních vzdělávacích výsledků zejména v sociální a environmentální oblasti, ale také v dovednostech předcházejících čtení a matematice. Děti se orientovaly v denním režimu, byly převážně aktivní, přátelské, vstřícné, komunikovaly bez zábran. Vzájemně si pomáhaly, domlouvaly se, společně dokázaly řešit problémy. Učitelky vedou záznamy o vzdělávacích pokrocích dětí v rozvoji a učení se zvláštním důrazem na sledování dětí v posledním roce před nástupem povinné školní docházky. Individuální záznamy u těchto dětí jsou většinou funkční.

Sledované v ZŠ činnosti naplňovaly zásady stanovené ŠVP. Propagovaný činnostní způsob výuky nebyl vždy realizován. Patrná byla orientace na samostatnou práci. Velká pozornost byla věnována technice čtení a především čtení s porozuměním. Využívána byla aktivní práce s texty preferující čtení nahlas. K podpoře rozvoje čtenářské gramotnosti slouží čtenářské deníky, ve třídách knihovničky s literaturou vhodnou pro začínající čtenáře. Školní knihovna obsahuje řadu titulů pro mimočítankovou četbu i pro vyhledávání údajů v encyklopedických publikacích. Pracuje klub mladých čtenářů. Škola se účastní programu *Noc s Anderssenem*. Podmínkou účasti žáků je splněný počet přečtených knih. Důležitou roli hraje aktivní spolupráce s rodinou. Pobídkou pro talentované žáky je práce v redakci občasníku *Školáčkův zpravodaj*.

V matematice se dbá na rozvoj vyjadřování žáků a matematické představivosti. Patrné bylo procvičování žádoucích dovedností a utvrzování výpočetních algoritmů. Nastavení úloh účinně usnadňovalo propojení školního vzdělávání s praktickým životem. Ve sledované výuce převažovaly frontální a z hlediska žáků pasivní postupy bez žádoucí diferenciací. Všemi hodinami i chodem školy úspěšně prolínala environmentální výchova. Žáci byli vedeni k ekologicky šetrnému chování, k pěstování žádoucích návyků jednání vůči životnímu prostředí. Činnost mladých ochránců přírody a *EKO* klubu napomáhá k získávání požadovaných kompetencí.

Rozvoj sociální gramotnosti podporuje spolupráce s handicapovanými spolužáky. Žáci respektovali individuální rozdíly. Patrná byla přátelská komunikace mezi různými věkovými kategoriemi a samostatnost většiny žáků. Jejich schopnosti spolupracovat, vyhledávat a zpracovávat informace měly nižší úroveň. Třídy mají stanovená vlastní pravidla slušného chování. Jednání žáků se vyznačovalo dodržováním těchto pravidel a respektováním autority učitele.

Výklad, vysvětlení a kladené otázky učitelé podávali většinou jasně a formou odpovídající potřebám a úrovni žáků. Obsah učiva byl přizpůsoben věku většiny žáků, jejich schopnostem, dovednostem a možnostem. Vyučující uspořádali hodiny tak, že převládaly

postupy s vysokým podílem jejich práce a v dostatečné míře využívali názorné pomůcky. Žáci většinou nedostali příležitost zorganizovat si svou práci. Pracovní tempo žáků bylo vysoké, někteří jedinci plně nestíhali dokončit zadané úlohy. Hodiny postrádaly strukturovaný závěr. Kooperativní činnost byla uplatněna ve dvou vyučovacích hodinách, možnost prokázat kompetence k řešení problému a prakticky si ověřit správnost postupu měli žáci v jedné hodině. Byli vedeni k formulaci jednoduchých sdělení a komunikaci v běžných situacích, jejich vyjadřovací schopnosti byly běžné. Vyšší úroveň měly znalosti a osvojování dovedností žáků než uplatňování získaných kompetencí.

Klasifikace žáků plní svoji funkci. Z hospitací a z kontroly dokumentace (portfólia, žákovské knížky) vyplývá, že převládá motivační hodnocení, oceňována je snaha a individuální pokrok. Vyučující většinou využívali neformální hodnocení založené na pozorování výkonu žáků. Příležitost podílet se na jednoduchém hodnocení své práce a prospěchu dostali žáci v polovině hodin. Slovní komentáře k známám oceňují dílčí zlepšení nebo zhoršení prospěchu. V žákovské knížce se objevuje pod jedním obsahem sdělení velký počet známek zapsaných v jeden den. Časté je využívání pochval. Žáci 1. ročníku v pololetí, kromě výpisu vysvědčení, dostávají hodnocení výsledků s podrobným rozbořem úspěchů a problémů formou dopisu. Při klasifikaci žáků se SVP se přihlíží k vývojovým poruchám a jsou hodnoceni s tolerancí.

Ředitelka sleduje úspěšnost dětí a žáků ve vzdělávání vlastními kontrolními metodami (písemné práce, rozbor úspěšnosti jednotlivců, hospitace). Plynulý přechod dětí k základnímu vzdělávání usnadňují vzájemné konzultace s MŠ a setkávání dětí se žáky. Porovnání práce 3. ročníku s celostátními výsledky umožnilo externí testování žáků, nadprůměrný byl český jazyk a průměrná matematika i prvouka. Škola neměla ve sledovaném období neúspěšné žáky. Hodnocení výsledků žáků používá vedení pro stanovení opatření ke zkvalitnění vzdělávání.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Vzdělávací nabídka školy odpovídá podmínkám, za kterých byla zařazena do školského rejstříku. Struktura školy je funkčně stanovena a přijata zaměstnanci. Vytvořený systém hodnocení pracovníků je účinný. Sestavený rozvrh hodin a přestávek je v souladu s příslušnými ustanoveními obecně závazných právních předpisů. Vhodné není zařazení hlavních předmětů po tělesné výchově. Povinná dokumentace je vedena v náležitém rozsahu a formě. Školní řád obsahuje řadu formálních chyb a je třeba ho doplnit o novelizované oblasti hodnocení.

K dosahování cílů ŠVP slouží v oblasti vedení promyšlené plánování, systematické monitorování a převážně i účelné hodnocení přijímaných opatření. Jako dílčí hodnocení jsou zpracovány výroční zprávy, které jsou podkladem pro vlastní hodnocení školy. Ředitelka školy předala zodpovědnost za plynulý chod MŠ vedoucí učitelce. Stanoveny byly její kompetence a odpovědnost. Vedoucí učitelka plní povinnosti zodpovědně, způsob vedení je promyšlený. Kontrolní systém je účinný, závěry hospitací poskytují ředitelce školy validní zpětnou vazbu. Jeho součástí jsou i vzájemné hospitace učitelů. Záznamy z jednání pedagogické rady dokladují společné projednávání všech záležitostí týkajících se poskytování vzdělávání. Škola využívá ke zjištění skutečností dotazníkových šetření a výsledku *Mapy školy*.

Ředitelka školy průběžně sleduje personální rizika. Dokončila studium v oblasti řízení školy, získala kvalifikační předpoklady pro výkon specializačních činností v oblasti environmentální výchovy a vykonává práci koordinátora ŠVP. Pracuje jako uvádějící učitel. Vzdělávání zajišťuje stabilizovaný tým osmi učitelek, některé jsou zaměstnány na částečný úvazek. Dvě učitelky ZŠ nesplňují podmínky odborné kvalifikace. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků přihlíží ke studijním zájmům učitelek i potřebám školy, včetně zaměření ŠVP. Poznatky z absolvovaných seminářů se pozitivně odrážejí v pedagogickém procesu. Systém pomoci začínajícím a nekvalifikovaným učitelům je účinný.

Prostorové dispozice MŠ jsou vzhledem k organizaci vzdělávání příznivé a poskytují vhodné podmínky ke skupinovým a individuálním činnostem dětí. Školní zahrada je vybavena zařízením k pohybovým a relaxačním aktivitám dětí. Převážně diferencovaný nábytek je nový. MŠ disponuje dostatečným počtem i sortimentem kvalitních hraček, didaktických pomůcek, metodického i výtvarného materiálu. Nechybí ani pomůcky k pozorování a k experimentování. ZŠ má nedostatek prostorových podmínek vhodných pro výuku. Zázemí pro pedagogy a prostory pro realizaci výuky tělesné výuky (sál) jsou nevyhovující. V areálu jsou vytvořeny podmínky pro provozování pohybových aktivit (školní hřiště, učebna pod širým nebem a školní pozemek). Třídy mají internetové připojení a počítačové vybavení je dostačující. Knihovna se nachází v prostorách školní družiny společně s místem pro interaktivní tabuli. Stavitelný školní nábytek zohledňuje výšku žáků. Vybavení pomůckami, programy a učebnicemi má běžnou úroveň.

Ve škole je pro děti i žáky vytvořeno bezpečné sociální prostředí. Zabezpečen je přesun žáků ze školy do ŠJ. Míra úrazů se nezvyšuje, v MŠ nebyl registrován žádný úraz. Dílčím rizikem v ZŠ je výuka tělesné výchovy v sále (nezajištěná okna). Příležitosti jsou v oblasti dodržování psychohygienických zásad při výuce. Je nutné zlepšit sezení žáků při psaní, vhodně zařazovat relaxační chvíle, sledovat unavitelnost žáků a případně změnit pracovní tempo, nebo diferencovat činnosti.

Objem poskytnutých finančních prostředků ze státního rozpočtu se na celkových výdajích školy podílel v průměru 75 %. Z rozvojových programů MŠMT bylo škole přiděleno několik účelových dotací na vybavení žáků 1. ročníků a odměňování zaměstnanců školy. Příspěvek zřizovatele byl zaměřen hlavně na provoz školy a drobné opravy. Ze strany zřizovatele bylo finančně kryto vybavení nábytkem a počítačovou technikou. Zisk, který vznikl z provozních zdrojů v rámci hlavní činnosti, byl postupně uvolňován na pořízení nového vybavení. Úplata za poskytování školských služeb a vzdělávání pokrývá zcela režijní náklady a ještě přispívá na nákup pomůcek. Přínos z doplňkové činnosti posiluje rozpočet školy. Sponzorováním škola získala peněžní prostředky na interaktivní tabuli a sportovní vybavení. Odměnu za 1. místo v regionální soutěži v třídění odpadů použila na pořízení výukových programů. Z grantu Humanitárního fondu Středočeského kraje se realizoval projekt „Bezpečně na kole a v životě Zdraví 21“.

Charakteristickým rysem školy jsou projektové akce a zapojení veřejnosti. *Unie rodičů* finančně podporuje aktivity školy a umístila v přízemí schránku důvěry pro případné připomínky. Spolupráce s rodiči v MŠ je oboustranně vstřícná, v ZŠ v několika případech není funkční. Školská rada podporuje vedení školy. Spolupráce s *Ekocentry* a místními tělovýchovnými i společenskými organizacemi obohacuje nabídku, stejně jako zapojení v projektu *Zdravá škola*. Oboustranně vstřícné partnerství školy se zřizovatelem (*Vánoční koncert, Vánoční jarmark, Vítání jara s Blaníkem*) usnadňuje prezentaci školy. Součinnost se spádovou školou ve Voticích (koordinace cizího jazyka, písemných pracích) usnadňuje přestup žáků.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení, umožňuje dětem a žákům rovný přístup ke vzdělávání, zajišťuje jim bezpečné prostředí. Důležitým prvkem je účelné zapojení asistentky.

Záměry a cíle zpracovaných ŠVP se s pomocí řady podpůrných projektů a propojením života dětí a žáků s reálným prostředím daří úspěšně naplňovat.

Řízení zařízení má běžnou úroveň. Strategie v oblasti personálních podmínek, materiálních a finančních předpokladů činnosti školy je reálná a v souladu s jejími potřebami. MŠ využívá vhodných prostorových a materiálních podmínek pro vzdělávání. Materiální a prostorové podmínky ZŠ mají únosný stav.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu škola použila hospodárně v souladu s účelem poskytnutí. Zlepšení materiálního vybavení podporuje státní rozpočet, příspěvek obce, sponzorské dary, zisk z provozních zdrojů a doplňkové činnosti.

Uplatňované formy a metody práce učitelů směřují k získávání vzdělávacích výsledků, ale ne vždy respektují potřeby jednotlivých žáků.

Podpora rozvoje osobnosti dětí a žáků vykazuje kvalitní výsledky v oblasti čtenářské, přírodovědné a sociální gramotnosti.

Škola zajišťuje včasnou podporu dětem a žákům s riziky školní neúspěšnosti. Klima ve škole má běžnou úroveň.

Kvalita výuky má standardní úroveň. V rámci vzdělávání je vhodně využíváno zejména projektové vyučování, smysluplné zařazování mimoškolních akcí a zapojení žáků v zájmové činnosti.

Česká školní inspekce (ČŠI) v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 5 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků v oblasti řízení (školní řád, dodržování psychohygienických zásad). Oznámení zašlete na pracovité ČŠI Benešov, Černoleská 1997, 256 15 Benešov, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu Středočeského inspektorátu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

ČŠI v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 15 dnů požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na pracovité ČŠI Benešov, Černoleská 1997, 256 15 Benešov, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu Středočeského inspektorátu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu pracoviště ČŠI Benešov, Černoleská 1997, 256 15 Benešov, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu Středočeského inspektorátu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, již se týká, a v Středočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Benešově dne 16. května 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Václav Zemek, školní inspektor

V. Zemek v. r.

RNDr. Antonín Smrž, školní inspektor

A. Smrž v. r.

Mgr. Dana Sedláčková, školní inspektorka

D. Sedláčková v. r.

Ing. Hana Borůvková, kontrolní pracovnice

H. Borůvková v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Olbramovicích dne 24. května 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Květa Havlíková, ředitelka školy

Mgr. Květa Havlíková v. r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.

